

Beoordelingsmodel voor de vragen

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

Tekst 1

1	maximumscore 2	
	• ἐκπεσῆ (χθονός) (regel 450) • (ζημιουμένη) φυγῆ (regel 454)	1 1
2	maximumscore 1	
	Het uithuwelijken van de prinses aan Jason / Het huwelijk van Jason met de prinses. Of woorden van overeenkomstige strekking.	
3	maximumscore 1	
	μωρίας (regel 457)	
4	B	
5	maximumscore 3	
	• a. In het Grieks is sprake van een (nevenschikkende) hoofdzin (en ik wilde dat jij bleef) • In de vertaling is sprake van een (doelaangevende) bijzin • b. (Het gebruik van het) imperfectum (ἀφῆρουν)	1 1 1
	Of woorden van overeenkomstige strekking.	
6	maximumscore 1	
	(μὴ παύση ποτὲ λέγουσ' Ἰάσον' ὥς) κάκιστός (ἐστ' ἀνὴρ) (regel 451-452)	
7	maximumscore 2	
	• a. Ik zal opgelucht zijn; jij zult pijn hebben • b. λέξασα (a) κουφισθήσομαι (b) λυπήσει (b) κλύων (a)	1 1

Opmerkingen

- Niet fout rekenen wanneer bij a. als antwoord is gegeven 'Ik spreek; jij luistert'.
- Niet fout rekenen wanneer bij b. als antwoord is gegeven λέξασα (a) σὲ (b) σὸν (b) κλύων (a).

Vraag	Antwoord	Scores
8	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • (De aoristus) ἔσωσα beschrijft een eenmalige/afgesloten gebeurtenis (ik heb jou gered) 1 • (Het imperfectum) ἔσωζεν beschrijft een (langdurige) situatie (de draak bewaakte het vlies) 1 <p>Of woorden van overeenkomstige strekking.</p> <p><i>Opmerking</i> <i>Niet fout rekenen wanneer als antwoord is gegeven '(De aoristus) ἔσωσα beschrijft een (afgesloten) gebeurtenis (ik heb jou gered), (het imperfectum) ἔσωζεν beschrijft een poging (de draak probeerde het vlies te bewaken)'.</i></p>	
9	<p>maximumscore 1</p> <p>Jason zegt dat de godin van de liefde / Eros haar ertoe heeft aangezet hem te helpen/redden. Of woorden van overeenkomstige strekking.</p>	
10	<p>maximumscore 3</p> <ul style="list-style-type: none"> • a. (zijn) ontelbare (ogen) / (zijn) reusachtig (lijf) 1 • b. De Griekse metafoor is: ik hield voor jou de fakkel van de redding omhoog 1 • In de vertaling is de metafoor: hield ik je levenslicht brandend 1 	
11	<p>maximumscore 3</p> <ul style="list-style-type: none"> • a. Medea heeft Jason gered/geholpen (in Colchis en Iolkos) 1 • b. Medea en Jason hebben samen kinderen 1 • c. Jason heeft haar in een eed (aan de goden) trouw beloofd 1 <p>Of woorden van overeenkomstige strekking.</p>	

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Tekst 2

12 maximumscore 2

- a. Medea heeft van Creon gedaan gekregen dat ze nog een dag mag blijven (voor ze in ballingschap gaat) 1
- b. Medea heeft van Aegeus gedaan gekregen dat deze haar asiel (in Athene) heeft aangeboden 1

Of woorden van overeenkomstige strekking.

13 maximumscore 1

De verwijten die zij (Jason in het voorafgaande) heeft gemaakt / De dreigementen (die ze tegen Jason, Creon en zijn dochter) heeft geuit.

Of woorden van overeenkomstige strekking.

14 maximumscore 1

regel 873 t/m regel 881

15 maximumscore 2

- ὀργὰς (regel 870) 1
- θυμοῦ (regel 879) 1

16 maximumscore 3

- a. Trouwen met de prinses 1
- Kinderen verwekken (bij de prinses / zijn nieuwe vrouw) als broers voor Medea's kinderen 1
- b. (ὄς ἡμῖν δρᾶ τὰ) συμφορώτατα (regel 876) / (τοῖσι βουλευούσιν) εὖ (regel 874) 1

Opmerkingen

- Niet fout rekenen wanneer bij a. als antwoord is gegeven 'Kinderen verwekken (bij de prinses)' (in plaats van 'Kinderen verwekken bij de prinses als broers voor Medea's kinderen').
- Niet fout rekenen wanneer bij b. als antwoord is gegeven (θεῶν ποριζόντων) καλῶς (regel 879).

17 maximumscore 2

- Jason (denkt dat Medea het eens is met zijn handelwijze, maar) beseft niet dat Medea met deze woorden bedoelt dat ze vastbesloten is wraak te nemen 1
- Het publiek beseft dit wel 1

Of woorden van overeenkomstige strekking.

Vraag	Antwoord	Scores
18	<p>maximumscore 1</p> <p>Medea wil Jason vragen of hij (via de prinses) aan Creon wil verzoeken of de kinderen in Corinthe mogen blijven (en niet in ballingschap hoeven te gaan) / Medea wil Jason vragen of de kinderen cadeaus mogen brengen naar de prinses.</p> <p>Of woorden van overeenkomstige strekking.</p>	
19	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="323 663 1369 734">• In vertaling 1 is τήνδ' opgevat als verwijzend naar het gezicht van één van de kinderen <li data-bbox="323 734 1369 806">• In vertaling 2 is τήνδ' opgevat als verwijzend naar het oog / de ogen van Medea <p>Of woorden van overeenkomstige strekking.</p>	<p>1</p> <p>1</p>

Algemeen

- 20 maximumscore 1**
- Euripides laat haar na het doden van haar kinderen op de wagen van Helios / op de zonnewagen verschijnen.
- Of woorden van overeenkomstige strekking.
- Opmerking*
- Niet fout rekenen wanneer als antwoord is gegeven 'Euripides laat haar in de laatste scène op de μηχανή optreden'.*
- 21 maximumscore 2**
- Volgens Aristoteles moet een tragedie medelijden/ἔλεος/angst/φόβος opwekken
  - en daardoor een katharsis/reiniging/κάθαρσις bij het publiek teweeg brengen (Dat is niet het geval als ontroering uitblijft)
- Of woorden van overeenkomstige strekking.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Beoordelingsmodel voor de vertaling

Kolon 22		
22	maximumscore 2 Κλύοις ἂν ἤδη τῶν ἐμῶν θεσπισμάτων. Je kunt nu mijn voorspelling(en) vernemen / Je zou nu mijn voorspelling(en) kunnen vernemen.	
	Κλύοις Je hoort / Moge je horen	1
	Κλύοις Je hoorde	0
Kolon 23		
23	maximumscore 2 Πρῶτον δ' ἐκεῖνο βούλομαι σαφῶς μαθεῖν. (Maar) eerst wil ik dit duidelijk vernemen:	
	μαθεῖν dat jij verneemt	0
Kolon 24		
24	maximumscore 1 ποῦ ἴστιν Μενοικεύς, waar is Menoikeus,	
Kolon 25		
25	maximumscore 2 ὅς με δεῦρ' ἐπήγαγεν; die mij hier(heen) heeft gebracht?	
	δεῦρο tot nu toe	1
Kolon 26		
26	maximumscore 1 Ἄδ' οὐ μακρὰν ἄπεστι, Deze/Hij is niet ver weg/verwijderd,	
Kolon 27		
27	maximumscore 1 πλησίον δὲ σοῦ. maar (is) vlakbij jou.	
Kolon 28		
28	maximumscore 2 Ἄπελθέτω νυν θεσφάτων ἐμῶν ἐκάς. Hij moet (nu/dan) weggaan, op een afstand / ver van mijn voorspelling(en).	

Vraag	Antwoord	Scores
Kolon 29		
29	maximumscore 2	
	Βούλη (Kolon 30) δῆτά σοι (Kolon 30) φράσω; Wil je (dan) dat ik het/ze jou vertel / bekend maak aan jou	
	Niet fout rekenen: σοι verbonden met παρόντος τούτου (Kolon 30) (terwijl hij voor/bij jou aanwezig is)	
	Niet fout rekenen: φράσω dat ik zal vertellen φράσω niet vertaald als vorm van φράζω	0
Kolon 30		
30	maximumscore 2	
	παρόντος τούτου terwijl/hoewel die/hij/Menoikeus aanwezig is?	
	πάρειμι elke andere betekenis dan 'aanwezig zijn' of een synoniem daarvan	0
Kolon 31		
31	maximumscore 2	
	Κλύων γὰρ ἂν τέρποιτο τῆς σωτηρίας. Ja, want hij/Menoikeus kan zich / zou zich kunnen verheugen / zal zich wel verheugen over de redding als hij het hoort / gehoord heeft.	
	ἂν τέρποιτο hij verheugt zich	1
	ἂν τέρποιτο hij verheugde zich	0
Kolon 32		
32	maximumscore 2	
	Ἄκουε δὴ νυν θεσφάτων ἐμῶν ὁδόν, Luister (dan nu) naar de inhoud van mijn voorspelling(en),	
Kolon 33		
33	maximumscore 2	
	Σφάξαι Μενοικέα τόνδε δεῖ σ' Het is nodig dat jij deze Menoikeus / Menoikeus hier doodt	
	Niet fout rekenen: δεῖ σ' Het is nodig voor jou	
Kolon 34		
34	maximumscore 1	
	ὑπὲρ πάτρας, ten behoeve van je/het vaderland,	

Vraag	Antwoord	Scores
<p>35 maximumscore 1</p>	<p>Kolon 35 σὸν παῖδ', jouw zoon,</p>	
<p>36 maximumscore 2</p>	<p>Kolon 36 ἐπειδὴ τὴν τύχην αὐτὸς καλεῖς. en dat zeg ik je omdat jij zelf naar het lot / de beschikking vraagt.</p> <p>Niet fout rekenen: ἐπειδὴ omdat Niet fout rekenen: ἡ τύχη ongeluk ἡ τύχη geluk/toeval</p>	<p>1</p>
<p>37 maximumscore 1</p>	<p>Kolon 37 Τί φῆς; Wat zeg je?</p> <p><i>De woorden Τίν' εἶπας τόνδε μῦθον, ὦ γέρον zijn voorvertaald.</i></p>	
<p>38 maximumscore 2</p>	<p>Kolon 38 Ἄπερ πέφυκε, ταῦτα κἀνάγκη σὲ δρᾶν. Wat door het lot beschikt is, dat moet je ook doen.</p> <p>Niet fout rekenen: ταῦτα κἀνάγκη σὲ δρᾶν dat is ook noodzakelijk voor jou om te doen</p>	
<p>39 maximumscore 2</p>	<p>Kolon 39 ᾧ πολλὰ λέξας ἐν βραχεῖ χρόνῳ κακά. O jij die in korte tijd veel ellende / slechte zaken verteld hebt.</p> <p>O jij die dikwijls in korte tijd slechte zaken verteld hebt</p>	<p>1</p>
<p>40 maximumscore 2</p>	<p>Kolon 40 Σοί γ', ἀλλὰ πατρίδι μεγάλα καὶ σωτήρια. Ja, slecht voor jóú, maar voor het vaderland belangrijk en reddingbrengend / belangrijke en reddingbrengende zaken.</p> <p>Niet fout rekenen: πατρίδι μεγάλα καὶ σωτήρια voor het vaderland een grote redding</p>	

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

- Kolon 41**
- 41 **maximumscore 1**
Οὐκ ἔκλυον,
Ik heb het/ze/je niet gehoord / Ik heb niet geluisterd,
- Kolon 42**
- 42 **maximumscore 1**
οὐκ ἤκουσα·
ik heb het/ze niet vernomen/gehoord / Ik heb niet geluisterd;
- De woorden χαιρέτω πόλις zijn voorvertaald.*
- Kolon 43**
- 43 **maximumscore 2**
Ἄνῆρ ὃδ' οὐκέθ' αὐτός·
Deze man is niet meer dezelfde;
- Niet fout rekenen: Deze man is niet meer zichzelf
- Kolon 44**
- 44 **maximumscore 1**
ἐκνεύει πάλιν.
hij ontloopt zijn verplichtingen.
- Niet fout rekenen: hij ontloopt zijn verplichtingen weer/opnieuw

Bronvermeldingen

tekst 1	Euripides, Medea regel 446-495
tekst 2	Euripides, Medea regel 866-905
tekst 3	Euripides, Phoenissae regel 903-921